

Genç; bir medeniyet öznesidir,
bir medeniyet yücelticisidir,
bir medeniyet temsilcisidir.

TÜRKİYE'DE GENÇLİK

2017

**SAADET PARTİSİ
YAYINLARI**

Yayın Sorumlusu

Salih AKYÜZ

Danışman

Atik AĞDAĞ

Fatih AYDIN

Raportör

Abdullah ÖZ

Editör

Yusuf YALANIZ

Yayın Ekibi

Abdülkadir KARADUMAN

Ebubekir BAYIR

Enes OKUTAN

Hasan BASRİ

Sayfa Tasarımı

ESAM Designer

Kapak Tasarımı

Harun ARSLAN

ISBN

978-605-82300-5-7

Saadet Partisi

Ziyabey Caddesi 1421. Sokak No:15

Balgat/Çankaya - Ankara/Türkiye

www.saadet.org.tr

Kasım 2017

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	4
GİRİŞ	7
1. Gençliğin Tanımı ve Kapsamı	8
2. Gençlik ve Gençlik Politikaları	10
3. Genç Nüfus	18
I. Türkiye’de Genç Nüfus	18
II. Dünyada Genç Nüfus	20
4. Başlıca Problemler	22
BULGULAR VE ÇÖZÜMLER	25
1. Kimlik	26
2. Genç İşsizlik ve İstihdam	28
3. Eğitim	31
I. Ortaöğretim	33
II. Yüksek Öğretim	37
4. Medya ve İnternet	48
5. Spor	53
6. Zararlı Alışkanlıklar	60
I. Sigara Kullanımı	60
II. Uyuşturucu Kullanımı	61
III. Alkol Kullanımı	65
7. Suç	67
8. Aile	69
9. Siyaset ve Sosyal Katılım	72
10. Gelecek Beklentisi	76
SONUÇ	80

ÖNSÖZ

Gençlik, insanın toplumsal değişimlerden en fazla etkilendiği dönem olmakla birlikte bu dönüşümlerin öncüsü ve taşıyıcısı olması bakımından da dikkate değerdir. İki asrı aşkın süredir çok yönlü değişimlere sahne olan coğrafyamızda yaşanan ve bugün de devam eden bu olumlu ve olumsuz süreçlerin her yönüyle gençlik üzerinde nasıl etkiler oluşturduğunun tespiti ve tahlili zorunlu görülmektedir.

Bu sebeple **Gençlik Kolları** olarak **Sosyal İşler Başkanlığı** ile birlikte, gençliğin hayata nasıl baktığı, sosyal, siyasal, iktisadi ve kültürel alanlardaki yönelimlerinin neler olduğu konularında ülkemizde ve dünyada yapılan bilimsel çalışmaların verilerinden hareketle bir durum tespiti yapılmaya çalışılmıştır. Gençlerin nelerden ve ne ölçüde etkilendikleri, ne tür menfi-müspet alışkanlıklar edindikleri, hangi değerleri yitirdikleri-kazandıkları ve bunların sonucu olarak sosyal hayatta nasıl bir durumda oldukları ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Söz konusu hususların çok yönlü tahlilleri yapılmış, bunlara çözüm önerileri sunmak maksadıyla bu kitapçık hazırlanmıştır.

Bu çalışmanın hazırlık sürecinde; çeşitli ilim adamlarının, siyasi temsilcilerin ve sivil toplum kuruluşu yöneticilerinin görüşleri alınmış, konu ile ilgili çalıştaylar yapılmış, yayımlanmış olan raporlar incelenmiş, istatistiki veriler toplanmış, gençliğin sorunları araştırılmış, hükümetlerin uygulamaları incelenmiş ve bütün veriler birleştirilerek çözüm yolları ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Yapılan çalışmayı kamuoyuna arz eder, sonuçlarının gençlik çalışması yapan tüm ilgililere yol gösterici olmasını temenni ederim.

Salih AKYÜZ

Gençlik Kolları Başkanı

GİRİŞ

1. Gençliğin Tanımı ve Kapsamı

“Genç” kelimesi Türkçe ve Farsça kökenli olup hazine ve olgunluk başlangıcı gibi anlamlara gelmektedir.

Gençlik üzerine yapılan çalışmalar göstermektedir ki, küresel ölçekli kabul edilen bir gençlik tanımı ve yaş aralığı yoktur. Kimi çalışmalar 12-24 ya da 12-26 yaş grubunu, kimileri ise 15-24 ya da 15-30 yaş grubunu genç olarak kabul etmektedir. Birleşmiş Milletler, UNESCO ve Dünya Bankası 15-24 yaş aralığındaki kişileri genç olarak ele alır iken Avrupa Birliği, bazı çalışmalarında 15-25, bazı raporlarında da 15-29 yaş aralığındakileri genç olarak tanımlamaktadır. Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunun 26/11/2012 tarihli kararının 27/01/2013 tarihli Resmi Gazetede yayınlanmasıyla yürürlüğe giren “Ulusal Gençlik ve Spor Politika Belgesi” gençlik

politikalarının hedef kitlesi olarak 14-29 yaş aralığını almaktadır.

Üzerinde tüm ilgililer tarafından uzlaşma sağlanmış bir yaş aralığı bulunmamakla birlikte 15-25 yaş aralığı genel olarak kabul gören bir basamak durumundadır.

Birleşmiş Milletler, gençliği dezavantajlı grup olarak kabul etmektedir. Bundan dolayı gençlerin sosyal ve siyasal katılımlarının üzerinde titizlikle durmakta ve katılımlarının arttırılması noktasında yerel ve merkezi düzeydeki bütün otoritelere sorumluluk yüklemektedir.

Dünya üzerinde “gençlik” kavramının genel geçer kabul gördüğü tanım ise UNESCO tarafından yapılmıştır. UNESCO genci;

“Genç; öğrenim gören, hayatını kazanmak için çalışmayan ve evi olmayan 15 ile 25 yaş arasındaki insandır.” şeklinde değerlendirmiştir.

Medeniyet algımız açısından ise genel olarak gençlik; ergenlik çağı ile başlatılmış ve cesaret, me-

suliyet (sorumluluk), mahzeniyet (hazine değerinde, kıymetli), meradet (güçlülük), nedaret (tazelik/parlaklık), hadaret (hazır olmak), letafet (güzellik/nezaket), kemalat (olgunluk/ahlak ve huy güzelliği), beraat (temizlik/suçsuzluk), heyecan, kıvam (olgunluk) gibi değer barındıran kavramlar ile açıklanmaya çalışılmıştır.

Saadet Partisi olarak biz ise gençliği; değer ölçüleri ile anlamlandırmakta ve medeniyetimizin insanlığa ışık tutan sayısız tarihi genç şahsiyetlerinin ve potansiyelinin bilincinde yanlıştın değil doğrunun, çirkinin değil güzelin, kötünün değil iyinin, zararlının değil faydalının ve zulmün değil adil olanın evrensel hakikatler doğrultusunda rasyonel kimliği, muhayyilesi ve fedaisi olarak görmekteyiz.

2. Gençlik ve Gençlik Politikaları

İnsan hayatının en önemli dönemi olan “Gençlik Çağı” psikolojik ve sosyal yönleriyle bünyesinde birçok bunalımı, çatışmayı, çıkmazı barın-

dırırken aynı zamanda umudun, heyecanın ve idealizmin yeşerdiği bir dönem olarak da kabul edilmektedir.

Genç, denilince akla enerji, dinamizm, hareketlilik, aksiyon ve heyecan gelir.

Genç; idealisttir, fedakârdır; bugündür, yarındır, gelecektir.

Gençlik, büyük bir hazinedir. Bir ülkenin en büyük gücüdür. Merhum Prof. Dr. Necmettin Erbakan Hocamızın dediği gibi, “Bir milletin asıl gücü -ne tankı, ne topu, ne de tüfeğidir- imanıdır, inançlı evlatlarıdır.”

Gençlik, toplumlarla geleceği arasında bir bağ kurması ve milletlerin tarihi varlığını geleceğe taşıması bakımından önem arz etmektedir.

Gençlik, bir toplumun asli unsurudur. Gençliğe kim sahip çıkmışsa; o gücü, enerjiyi, dinamizmi kim değerlendirmişse başarılı olmuştur. Bu doğrultuda hem cemiyet hem de toplumsal hareketler açısından gençliğin önemi tartışılmaz bir gerçektir.

Tarih boyunca bütün ifsat hareketlerinin de ıslah hareketlerinin de ana gövdesini hep gençlik oluşturmuştur.

Bugün de toplumsal hareketlere/olaylara baktığımızda görüyoruz ki çalışmalarda/mezdanlarda hep gençler var.

80'li yıllarda meydanlarda gençler vardı.

Arap Baharı'nda gençler vardı.

Gezi Parkı'nda gençler vardı.

Kobani Olayları'nda gençler vardı.

15 Temmuz gecesi darbecilere karşı meydanlarda yine gençler vardı.

Bu örneklerden anlaşılacağı gibi toplumların siyasi, iktisadi ve sosyal olaylarında gençler hep etkileyici rol oynamıştır.

Nesil meselesi, bir kültür ve medeniyet davasıdır. Nesil, bir ülkenin, bir milletin ve devletin geleceğidir. Neslin kaybı, ülkenin, milletin ve devletin kaybı demektir. O nedenle nesil meselesi, sa-

dece ailenin meselesi olmayıp topyekûn bir milletin ve devletin meselesidir. Bundan dolayı siyasetin kısır meselelerle uğraşmaktan kurtulup geleceğimiz olan neslin inşasına yönelmesi zaruridir. Bu noktada siyasetin sorumluluğu büyüktür.

Ülkemizdeki genç nüfusun toplam nüfus içerisindeki oranı, diğer gelişmiş ülkelere göre yüksek olmasına rağmen maalesef bu durumdan hakkıyla istifade edilememektedir. Ülkemizin halen kapsamlı bir gençlik politikası yoktur. Politikaların temeli ya sorun ya da seçim merkezlidir. Yani eğer gençlikle ilgili bir sorun varsa ve sorunlar tespit edilerek sınıflandırılmışsa bir politika oluşturulmaktadır. Ya da gençlik seçim dönemlerinde sadece oy potansiyeli olarak görülmekte ve bu kitleye yönelik içi boş vaatlerle bulunulmaktadır.

Ülkemizde ayrıca bütüncül gençlik politikalarına temel teşkil edecek, ayrıntılı ve bilimsel sorun tespiti ve analizinin varlığından söz etmek de zordur. Mevcut gençlik politikaları, gençleri potansiyel olarak görüp bunu değerlendirmek yerine, gençlerin deneyimlerini sorun olarak algılamakta

ve bu sorunlara da “yama” çözümler geliştirmektedir.

Gençlik dönemini biyolojik, psikolojik, ahlaki ve sosyal açıdan gelgitlerle dolu bir arayış, değişim, gelişim, olgunlaşma dönemi, bir dünya görüşü, hayat felsefesi ve değer sistemi arama, kimlik ve kişilik inşa etme dönemi olarak tanımlarsak karşımıza gençlerimize sağlam bir dünya görüşü, değer sistemi ve kimlik kazandıramadığımız gerçeği çıkacaktır.

Gençlik politikası üzerinde çalışan herkesin söyleyebileceği gibi, ülkemizde gençliğe ilişkin düzenlemeler oldukça yüzeysel ve dağınıktır. Yayınlanan resmi raporların genelinde sadece “gençlerin boş zamanlarının değerlendirilmesi ve gençlerin sportif faaliyetlere katılımının sağlanması” gibi konular öne çıkmaktadır. Gerçekleşen değişimin toplumsal, dini ve ahlaki boyutları ise çoğu araştırmalarda yeterince dikkate alınmayan veya göz ardı edilen hususlardır.

Hâlbuki Anayasa'nın 5. Maddesi'nde devletin temel amaç ve görevleri arasında insanın maddi ve

manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmak vardır. 58. ve 59. maddelerinde ise devletin, gençleri alkol düşkünlüğünden, uyuşturucu maddelerden, suçluluk, kumar ve benzeri kötü alışkanlıklardan ve cehaletten korumak için ve her yaştaki vatandaşlarının beden ve ruh sağlığını geliştirecek gerekli tedbirleri alması vardır.

Gençleri ilgilendiren konular bir bütünlük arz etmektedir. Fakat eğitim, sağlık gibi sektör raporlarında münferit olarak ele alınmaktadır. Diğer taraftan ise kalkınma programlarında gençliğin sektörel olarak ele alındığı da görülmektedir. Fakat bu raporlarda gençliğin kimlik ve kişilikleriyle, bir toplumun dini, ahlaki ve kültürel değerleri açısından sahip olduklarıyla ilgili bütüncül bir değerlendirme yapılmamaktadır.

Dolayısıyla gençliği ekonomi, eğitim, sağlık ve siyaset çerçevesinde değerlendiren ülkemiz, gençlik politikalarını da buna göre şekillendirmektedir. Hâlbuki yakın dönemde yaşanan ve hâlihazırda içinde bulunduğu özelliklerde ve şartlarda, gençli-

ğın bir kimlik probleminin olduğu ve gençlik politikalarının da önemli bir ayağının dini, ahlaki ve kültürel değerler olması gerektiği apaçık ortadadır.

Genç, bir değerdir. Genç, bir medeniyet öznesidir. Genç, bir medeniyet yücelticisidir. Genç bir medeniyet temsilcisidir.

Saadet Partisi Gençlik Kolları olarak, genci siyaset içerisine dâhil ederken onu bu zeminde konumlandırmaktayız. Bu bağlamda gençliği, gençliğin sorunlarını, siyaseti, siyasi katılımı ve siyasi şuuru bir medeniyet meselesi olarak görmekteyiz.

Bu amaçla,

- Ülkemizde barışa, kardeşliğe katkıda bulunmak,
- Ülkemizin kalkınmasında yüklenici güç olmak,
- Siyasette ahlaki kriterleri toplumsal mutabakat haline getirmek,
- Gençlerimizin toplumsal değerlerimizle örtüşmeyen alışkanlıklardan uzaklaşmaları için çalışmak,

- Saadet Partimizin ambleminde ifadesini bulan ve beş yıldızın karşılığı olan:
 - Sevgi, Huzur, Barış ve Kardeşliği,
 - Hak ve Özgürlükleri,
 - Adaleti,
 - Refah ve Kalkınmayı,
 - Saygınlığı genel bir toplumsal mutabakat haline getirmek ve ülkemizin uluslararası düzeyde gücünü arttırmak,
- Geleceğin önemli sorumluluklarını üstlenecek olan gençlerimizi ülkesini seven, toplumuyla barışık, ülkesi için fedakârlık yapabilen gençler haline getirebilmek için gayret etmek,
- Gençlerimizin;
 - Çatışma yerine Diyalogu,
 - Çifte standart yerine Adaleti,
 - Sömürü yerine Adil Paylaşımı,
 - Baskı, dayatma yerine Demokrasi ve İnsan Haklarını,
 - Çıkarıcılık yerine Yardımlaşmayı esas alan birer fert olmaları için çalışmak,

- Gençlerin yeteneklerini ortaya çıkarabilmeleri için gerekli olan siyasi, hukuki, idari ve ekonomik düzenlemelerin yapılabilmesi için gayret etmek,
- Amacı bütün insanlığın saadetini temin etmek olan Saadet Partimizin gayesini gerçekleştirmek için gençlik teşkilatlarımızın tamamını en verimli şekilde çalıştırmak esas alınmıştır.

3. Genç Nüfus

I. Türkiye'de Genç Nüfus

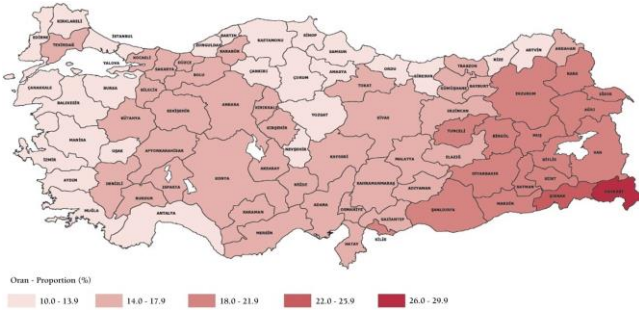
Ülkemizin toplam nüfusu 2016 yılı sonu itibarıyla 79 milyon 814 bin 871 iken 15-24 yaş grubundaki genç nüfusu 12 milyon 989 bin 42'dir. Ülkemizdeki genç nüfusun, toplam nüfus içindeki oranı %16,3'tür. Genç nüfusun, %51,2'sini genç erkek nüfus, %48,8'ini ise genç kadın nüfus oluşturmaktadır.

En Yüksek İller		En Düşük İller	
Hakkari	25,5	Muğla	13,2
Şırnak	23,9	Balıkesir	13,5
Siirt	23,1	Sinop	13,7
Bayburt	22,4	Zonguldak	14,0
Ağrı	22,1	İzmir	14,0

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi, 2016

Tablo 1: Genç Nüfus Oranının En Yüksek ve En Düşük Olduğu İlk 5 İl - 2016

TÜİK'in yayınlamış olduğu Harita 1'de görüldüğü üzere, Türkiye'nin en genç nüfusa sahip illerinin doğu bölgelerindeki iller olduğu, 2023 yılına kadar doğu ve batı illerindeki genç nüfus farkının daha da artacağı, batıda ve özellikle de sahil şeridinde yer alan illerde genç nüfusun düşeceği öngörülmektedir.

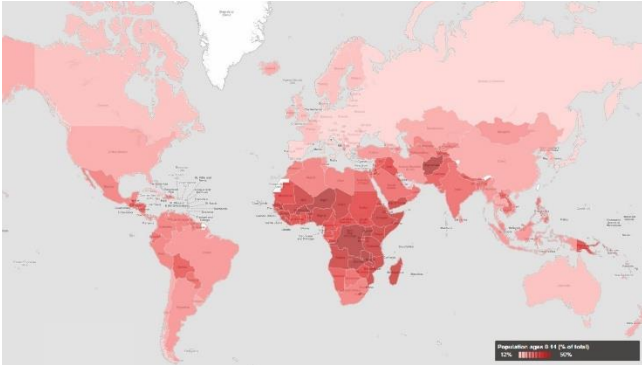

Harita1: TÜİK 2023, Genç Nüfusun İlin Toplam Nüfusu İçindeki Oranı

Bu tablo, gençlik politikaları ve projeleri üretilirken genç nüfusun ağırlık kazandığı doğu bölgelerinin ayrıca dikkate alınması gerektiğini de göstermektedir.

II. Dünyada Genç Nüfus

Dünya Bankasının yayınlamış olduğu Harita 2'de görüldüğü üzere dünyadaki en genç nüfusa sahip ülkeler Müslüman ülkelerdir. Avrupa İstatistik Ofisinin 2008-2013 yıllarındaki genç nüfusun (15-24) toplam nüfus içindeki oranında Türkiye, Avrupa'daki 28 ülke içerisinde %16,6 oranla 1. sıradadır.

Birleşmiş Milletler Nüfus Fonunun (UNFPA) 11 Temmuz Dünya Nüfus Günü'nde "Gençlere Yatırım" olarak belirlediği 2014 teması raporuna göre dünyada 10-24 yaş arası 1,8 milyar kişi bulunmakta ve bu gençler dünya nüfusunun dörtte birine tekabül etmektedir.

2010 yılı verilerine göre de, dünyada 10-24 yaş arasındaki nüfusun küresel nüfusa oranı %28 seviyesindedir. Bu oranın Asya'da biraz daha yüksek olduğu görülürken Afrika'da nüfusun %31'den fazlasını oluşturduğu gözlemlenmektedir. Gelecek 25 yıl içinde bu oranın dünyanın çoğu bölgesinde azalacağı ve 2035'e kadar Avrupa dışındaki tüm bölgelerde %20'nin üzerinde, Afrika'da ise %30'ün üzerinde olacağı beklenmektedir.

Saadet Partisi olarak küresel projemiz olan ve medeniyet iddiası olarak nitelendirdiğimiz D-8'in, üye ülkelerinin ortanca yaş aralığına baktığımız da ise dünyadaki diğer ülkelere ve bloklara nispeten büyük bir genç nüfusa sahip olduğunu görmekteyiz. İstatistiklere göre ortanca yaş aralığında Türkiye 31,4, Bangladeş 25,6, Mısır 24,7, Endonezya

28,4, İran 29,5, Malezya 28,5, Nijerya 17,9, Pakistan 22,5 yaş bandında seyretmektedir.

4. Başlıca Problemler

Gençlik, yapısal olarak çok dinamik olup toplumsal değişimlerden, sorunlardan ve bunalımlardan en çok etkilenen kesimdir. Araştırmalara göre gençlikle ilgili temel sorunlar şunlardır:

- İşsizlik,
- Ahlaki ve manevi yozlaşma,
- Düşünce kalıplarının giderek menfi küresel algılarla şekillenmesinden dolayı yaşam kalitesinin parametrelerinin medeniyet değerlerimizden hızla uzaklaşması.
- Parçalanmış kimlik/kişilik, düşünce ve davranışların uyuşmaması,
- Madde bağımlılığı, alkol ve sigara tüketimi,
- Giderek daha az kitap okunması,
- Düşünme ve idrak etme yerine sunulan bilgiyle yetinilmesi,

- Zamanın önemli bir bölümünün sosyal medya ile doldurulması,
- Boş zamanlarda genellikle internet ve televizyon gibi araçların kullanılması ve pasif etkinliklerle geçirilmesi,
- TV, bilgisayar ve internetin genellikle önerilen amaçların dışında ve aşırı kullanılarak bağımlı hale gelmesi,

Bunlara ek olarak dikkat çeken bazı problemler de şöyle özetlenebilir:

- Gelecek kaygısı/korkusu,
- Hayata geç katılma,
- Geç olgunlaşma,
- Sorumluluk hissetmeme ve sorumluluk almama,
- Toplumsal değerlere yabancılaşma ve değer yargılarında zedelenme,
- Kültürsüzlük,
- Dil yozlaşması ve dili kullanamama,

- Kavramsal kargaşa, zihinsel kirlenme: Din, ahlak, iffet, hayâ, vefa, aile, mahremiyet, nikâh, flört, zina, eşcinsellik, aşk vb.
- Din algısında zedelenme,
- Sigara, alkol, kumar, uyuşturucu kullanma eğiliminde artış ve bu durumları meşru görme,
- Fuhuş, eşcinsellik, lezbiyenlik vb. durumları meşru görme,
- Bireyselleşme-yalnızlaşma ve sanallaşma,
- Güven kaybı,
- Ben merkezîyetçilik,
- Kapitalist tamahkârlık,
- Çıkarıcılık,
- Şiddete eğilim gösterme,
- Aşırı uyku...

BULGULAR VE ÇÖZÜMLER

1. Kimlik

Toplumsal hayata katılma sürecinde çok kritik bir kavşak olan gençlik döneminin en önemli sorunlarının başında kimlik gelmektedir. Toplumda yer alan her birey tek bir kimlik değil, değerler alanı kapsamında muhtelif kimlikler geliştirir. Bu kimlik tipleri birbirini karşılıklı etkileyerek ve tamamlayarak yaşam biçimine anlam katar.

Kimlik oluşumu sürecinde öncelikle aile ve akranlarıyla özdeşim kurmaya başlayan gençler, kendilerini onlarla kıyaslayarak onlar gibi düşünmeye, inanmaya, giyinmeye başlamakta ve onlara benzemeye çalışmaktadır. Bu bir anlamda rol model evresidir. Çünkü gençler, beğendikleri ve hoşlarına giden yaşam tarzlarını, kişileri örnek almakta ve benimsemektedir. Gençler bu örnek almayla birlikte içinde buldukları toplumda rol almaya, kendilerine yer sağlamaya ve kimliklerini oluşturmaya çalışırlar.

Araştırmalara göre ÷lkemizdeki gençlerin %15'i kendilerini geleneksel, %10'u modern, %75'i ise ne geleneksel, ne de modern olarak tanımlamaktadır. Yani gençler, geleneksel kalmayı başaramadıkları gibi, modern de olamamaktadırlar. Bu nedenle de kendilerini biraz modern, biraz da geleneksel olarak tanımlamaktadırlar. Aslında bu sonuçlar iyi ya da kötü bir kimliğin yerleşmediğini, henüz oturmamış ve olgunlaşmamış bir zihin yapısını göstermektedir.

Gençliğin %75'inin kendini bu şekilde tanımlamış olması, melez bir durumu temsil etmekle birlikte kültürleme, kültürlenme, kültürleşme ve ege-men kültür gibi kavramların önemini ortaya çıkarmaktadır.

Gençler inanç ve kabulleriyle, tutum ve tavırlarıyla ara bir formda kendilerini şekillendirmektedir. Bu, hem ferdin kimlik ve kişiliği açısından hem de toplumsal değerler, uyum ve denge açısından oldukça önemli problemlere işaret etmektedir.

Gençlerin toplumsal yönlerine ilişkin milletin ve Saadet Partimizin ideal kimlik tanımlamasına göre hakka ve adalete dayalı yeni bir dünya inşasında medeniyet anlayışımıza bezenmiş, maddi ve manevi değerlerle teçhiz bir genç kimliği öncelikle cemiyetin ve bütün insanlığın saadeti için oluşturulmalıdır.

2. Genç İşsizlik ve İstihdam

Türkiye'de işsizlik oranı 2017 yılı Temmuz döneminde önceki yılın aynı dönemine göre 119 bin kişi artarak 3 milyon 443 bin kişi olmuştur. Bu durumda işsizlik oranı %10,7 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı ise 1,3 puanlık artış ile %21,1 olarak gerçekleşmiştir. Bu noktada Türkiye'de işsizlik en çok gençleri etkilemektedir.

Üniversite mezunu gençlerde ise işsizlik oranı %30'dur. Üniversite mezunu genç erkeklerde işsizlik oranı %24 iken genç kadınlarda %35,6'dır.

Diğer bir açıdan ise;

- Türkiye'nin sahip olduğu yoğun genç nüfus, birçok Avrupa ülkesi karşısında önemli bir fırsattır.
- Genç nüfus için oluşturulacak istihdam alanlarının artırılması, ülke ekonomisinin gelişmesine katkıda bulunacağı gibi, aynı zamanda işsizliğin getirdiği sosyal ve psikolojik sorunların çözümüne yardımcı olacaktır.
- Sorunların çözümünde istihdam, eğitim ve istikrarlı büyüme önemli denklemlerdir.

TÜİK verilerine göre 15-24 yaş grubunu içeren genç işsizlik oranı yıllara göre artış göstermektedir. 2011 yılında %18,4 olan genç işsizlik oranı, 2016 yılında %19,8'e ve 2017 yılında %21,1'e yükselmiştir.

İşsiz gençler, devletin sunduğu temel sosyal hizmetlerden aslında faydalanamayan, ihtiyaçları kamu politikalarına yansımayan “görünmez” bireylerdir. Bu rakamlara özürlü veya hasta olarak listelenen ya da ailevi veya kişisel nedenlerle işgücü

içerisinde yer almadığını ifade eden 450 bin civarındaki gençler de ilave edilebilir.

Bugün ülkemizin istihdam ile ilgili en önemli sorunları; işsizlik, sosyal güvenceden yoksun olma ve mesleksizliktir. İstihdam sadece üretim ve gelir oluşturmaz aynı zamanda sosyal bütünleşmeye önemli katkılar sağlar. Ülkemizde çalışabilir yaştaki her yüz kişiden sadece 46'sı çalışma imkânı bulabilmektedir.

Gençlerin önemli bir kısmı da ücretsiz aile işçisi olarak sosyal güvenceden yoksun bir şekilde tarım sektöründe, düşük ücretlerle turizm, küçük sanayi ve ticari işletmeler gibi sektörlerde çalışmaktadır. Bunlara ilaveten yükseköğretime devam edemeyen gençlerin büyük bir bölümünün geçerli bir mesleğe sahip olmaması da önemli bir konudur.

Ülkemizde işsizlikle mücadelenin başarılı olabilmesi için mutlaka yeni iş alanlarının açılması, eğitim sisteminin kalkınma planlarına göre yeniden düzenlenmesi, tarım sektörünün daha verimli

hale getirilerek köyden kente göçün önüne geçilmesi ve bazı bölgelere çeşitli teşviklerle yatırım yapılması gerekmektedir.

Yani işsizlik sorunu üretim ekonomisi ve istihdam politikalarıyla, sosyal güvenlik sorunu iş imkânının arttırılması ve sosyal devlet politikalarıyla, mesleksizlik sorunu ise tamamıyla eğitim sistemine ve mesleki eğitime dönük yapısal reformlarla çözülebilir.

3. Eğitim

Eğitim, bir ülkenin gelecek yapılanmasıdır. Eğitim ekseninde ülkeler zihniyet ve gelenekleriyle, metot ve müfredatlarıyla, terbiye prensipleri ve psikolojik temelleriyle ve hatta binasının yapı tarzıyla birbirlerinden ayrılır.

Ülkelerin özgünlüğünü ve değer algısını ortaya çıkaran “eğitim” anlayışlarıdır. Bu yönüyle eğitim hayat boyudur, dört duvar arasına sıkıştırılmamalıdır.

Eğitim, gençlerin sağlam bir bilinç düzeyine ulaşarak varlık amacını muhafaza etmesini gerektiren bir eylemdir. Ama görüyoruz ki, eğitim alanları gençliğin bu amacını gerçekleştirebilecek içerik ve olgunlukta değildir.

Gencin eğitiminde yer alan en önemli kurumlar aile ve okuldur. Bunların dışında ise medya ve siyaset alanlarının da değer, ahlak ve maneviyat olarak gence verdikleriyle önemli bir konuma sahip olduğu dikkate değerdir. Bu alanlardaki zafiyet, gençlerin bilgi, birikim, ahlak, maneviyat ve kültürel anlamda yetişememesine, varlık amacını ve anlamını kaybetmesine ve böylece popüler kültürün hayatında egemen olmasına yol açmaktadır.

Gerçek anlamını ve amacını kaybeden gençlik için tüketme arzusu en büyük amaç haline gelmektedir. Genel olarak insan daha özeldir ise genç, tüketimin bir nesnesi olma noktasında araçsallaştırılmıştır. İhtiyacı veya alışveriş yapacak parası olmadığı halde alışveriş merkezlerinde vakit geçiren insanların sayısı pek de az değildir.

Tüm bu yönleriyle eğitimde çok yönlülüğün esas alınması gerektiği görülmektedir. Eğer eğitim üzerinden insana ve ülkenin istikbaline yatırım yapılmak isteniyorsa devlet kurumları ve toplumsal katmanlar açısından topyekûn bir kalkınmanın esas alınması gerekmektedir.

I. Ortaöğretim

Ortaöğretimde öğrenciler üzerindeki baskıların hafifletilmesi konusunda bakanlığın farklı sınav sistemleri uygulayarak çeşitli arayışlara girdiği gözlenmektedir. Ortaöğretim Kurumları Seçme ve Yerleştirme Sınavı sistemi, ardından çok oturumlu Seviye Belirleme Sınavı sistemi, tek oturumlu SBS sistemi ve son olarak da TEOG sistemi hep bu arayışların neticeleridir. Fakat değişen her bakan tarafından farklı bir metot uygulamasına gidilmesiyle birlikte ortaöğretimde bir istikrar yakalamakta güçlük çekildiği ve bunun sonucunda da liseler arasındaki kalite farkının açıldığı görülmektedir. Sadece Ak Parti döneminde 6 kere bakan, 5 kere de sistem de-

ğişmiştir. En son TEOG'un da kaldırılması eğitimi büyük bir istikrarsızlığın ve kafa karışıklığının göstergesidir. Sınav baskısı, sınav sistemini değiştirerek değil, gençleri mesleki alanda gelişmesini sağlayan bir eğitim sistemini inşa ederek sınava ihtiyaç duyulmaması ile gerçekleştirilebilir. Asıl değişmesi gereken hükümetin eğitim anlayışıdır.

Kesintisiz eğitim uygulamalarının meydana getirdiği mesleki liselerle ilgili problemler bazı sistem değişiklikleri ile telafi edilmeye çalışılmıştır. Ancak alınan önlemler, eğitim anlayışı ve ekonomik gelişmişlik açısından realize edilemediği için esnaf ve sanatkârların insan kaynağı olan çırak ve -başta sanayi olmak üzere- diğer iş kollarının talep ettiği vasıflı ara eleman ihtiyacı karşılanamamıştır.

Ortaöğretimlerdeki Anadolu Lisesi, Mesleki Lise dağılımının ve kalitesinin yeniden düşünülmesi gerekmektedir. Çünkü Anadolu liseleri gençleri hayata değil sınava hazırlamaktadır. Bundan dolayı Anadolu liseleri tekrar tanımlanmalıdır. Diğer yandan da mesleki liselerin kalite ve sayıları noktasında ciddi adımlar atılmalıdır.

Ortaöğretimde istihdam türüne ve kişisel becerilere göre yapılmayan eğitim tasnifi, sonuçta tek tip bir düşünce yapısı ile üniversite başvurularını arttırmakta ve üniversiteye giriş sınavlarında öğrencileri sadece rekabete dayalı bir maratona sevk ederek kişisel özelliklerini yansıtmayan meslekleri tercih etmelerine sebep olmaktadır. Özellikle 2010 yılında genel liselerin Anadolu liselerine dönüştürülmesi kararı alındıktan sonra bu eğilim katlanarak daha da artmıştır.

2007 yılı itibari ile 1 milyon 650 bin civarında öğrenci üniversite sınavına başvururken 400 bin civarında öğrencinin üniversiteye yerleştiği görülmektedir. Bu yerleşmelerin %49,2'si lisans, %50,8'i önlisans programlarına olmuştur. (Açıköğretim hariç) 2017 yılı itibari ile de 2 milyon 265 bin civarında öğrenci üniversite sınavına başvururken 700 bin civarında öğrencinin üniversiteye yerleştiği görülmektedir. Bu yerleşmelerin %60,7'i lisans, %39,2'si önlisans programlarına olmuştur. (Açıköğretim hariç)

Sınava giren adayların tercihlerindeki belirleyici olan en önemli unsurun ekonomik temelli olarak iş bulma ve maddi beklentilerin tatminkârlığı olduğu tespit edilmiştir. Herhangi bir yükseköğretim sınavına girenlerin %21'i istediği bölüme yerleşmemiştir. Herhangi bir bölümü bitiren ancak başka bir lisans programına başvuranın sayısı da %5 civarındadır.

Mevcut durumda bir planlama eksikliği göze çarpmaktadır. Her sene mezun olanların sayısı kadar genç üniversite hayaliyle beklemektedir. Diğer yandan öğrenciler üniversiteyi bir umut olarak görmekte ve şanslarını tekrar denemek ya da daha iyi bir meslek seçimi yapabilmek için tercih yapmayarak mevcut açık kontenjanlara başvurmamaktadırlar. Her sene tekrar sınava giren öğrencilerle birlikte bu sayının ve oluşan baskının artarak devam etmektedir. Her sene 1,5 milyon civarında genç, üniversiteyi kazanamamaktadır. Bunların büyük çoğunluğu da ortaöğretimdeki Anadolu Lisesi ağırlığından dolayı vasıfsız olarak mesleki hayata sıfırdan başlamaktadır.

II. Yüksek Öğretim

Yükseköğretim Kurumu 2017 yılı verilerine göre 2016-2017 öğretim dönemi herhangi bir yükseköğretim kurumuna yeni kayıt yaptıran öğrenci sayısı 1 milyon 434 bin 589 iken herhangi bir yükseköğretim kurumunda kayıtlı olan öğrenci sayısı (Devlet Üniversitesi: 6.629.961, Vakıf Üniversitesi: 554.218, Vakıf Yüksekokulları: 14.808) 7 milyon 198 bin 987'dir.

Üniversite Öğrencilerinin Problemleri

I. Üniversite Öncesi

- Üniversiteye hazırlık süreçlerinde öğrenciler çoğunluklu olarak bilinçli tercihler yerine, rastlantısal tercihler yapmaktadır. Üniversitedeki bölümüne bilinçli olarak gelen öğrenci oranı %2 civarındadır.
- Öğrenciler yeteneklerine ve isteklerine göre bölüm seçmemektedir. 2017 yılı itibariyle barajı geçtiği halde 852.000 kişi tercih yapmamıştır. ÖSYM'nin bu kişiler üzerinde “neden tercih

yapmadıkları” yönündeki anketine ise, öğrencilerin %65’i istediği bölümler için puanının yeterli olmadığını, %27’si kazanma şansı olan bölümleri bitirmesi halinde iş bulamama kaygısı taşıdığını, %13’ü ise eğitim kalitesinin düşüklüğünü gerekçe göstermiştir.

- Toplum tarafından öğrencilerin “üniversiteli” olmasının, onlar açısından ayrıcalık olduğu yönündeki kanaat, öğrenciyi amaçsızca üniversiteli olmaya itmektedir.
- Öğrencilerin tercih ettiği alanlarla alakalı bilgi altyapılarında eksiklikler vardır.
- Öğrencilere ortaöğretimleri sırasında sorumluluk bilinci tam olarak kazandırılmamaktadır.
- Öğrenciler okumak istedikleri bölümler yerine üniversite sonrası atama sırasında zorluk yaşamayacağı bölümleri tercih etmektedir.
- Öğrenciler üniversite tercihlerini yaparken askerlik vazifelerini kısa dönem yapabilmeyi veya askerliği tecil ettirme hakkına kavuşmayı göz önünde bulundurmaktadır.

II. Üniversite Dönemi

Öğrenciler, üniversitelerine geldiklerinde minimum yaşam standartları ile üniversitesini bitirme çabası arasında gelecek inşa etmeye çalışmaktadır. Bu süreçte üniversite öğrencilerin maruz kaldıkları problemler şöyle sıralanabilir:

Barınma

- 15 Temmuz sonrası toplumun STK'lara ve cemaatlere olan güven kaybı sebebiyle barınma ihtiyaçları KYK yurtlarından veya özel yurtlardan karşılanmaya çalışılmıştır. Ancak KYK yurtlarındaki kontenjanların sınırlı olması, barınma konusunda sorun yaşanmasına sebep olmaktadır.
- OHAL uygulamasının sosyal hayatta en etkili olduğu yerlerden birisi de üniversite öğrencilerinin barındıkları mekânlardır. Polis devlet anlayışı ile sürdürülen OHAL sürecinde bütün yurtlar ve evler yakın denetime tabi tutulmakta ve üniversite öğrencileri büyük bir tedirginlik yaşamaktadır.

Ekonomik Durum

- Hayat pahalılığı ve ekonomik kaygılar öğrencileri derinden etkilemektedir.
- Devlet tarafından verilen öğrenim kredisi, öğrencinin geçimini tek başına karşılayamamaktadır. Bununla birlikte yeterli burs imkânlarının olmaması, var olan imkânların da ideolojik gerekçelerin yönlendirmesiyle tasarruf edilmesi, üniversite öğrencilerinin geçimini daha da zorlaştırmaktadır.

Yabancılık Çekme, Boşlukta Hissetme

- Üniversiteye yeni gelen öğrencilerin üniversite ile uyum süreçlerinin planlanmaması özellikle de küçük ölçekli şehirlerden büyük ölçekli şehirlere gelen öğrenciler açısından büyük travmalara sebebiyet vermektedir.
- Öğrenci, üniversiteyle ilintili olarak bulunduğu arkadaş ortamlarında kendini kabul ettirmek için değerlerinden ödün vermek mecburiyetinde kalmaktadır.

Hayal Kırıklığı

- Üniversiteli gencin hayal ettiği üniversite ile karşılaştığı üniversite arasında ciddi farkların olması, hayal kırıklığı yaşanmasına sebep olmaktadır.
- Çok sayıda üniversite açılmasından dolayı üniversitelerin eğitim kalitesi düşmüş, bu durum da mevcut üniversitelerin uyguladıkları eğitim sebebiyle lise formatından öteye geçememesine sebebiyet vermiştir. Üniversitenin konumu, sınıf ortamı ve ders sunum şekli itibariyle, lise eğitiminin devamı olduğu ortadadır.

Eğitim Kalitesinin Düşüklüğü Nedeni İle Mesleki Donanım Eksikliği

- Üniversitelerde verilen eğitimin iş hayatından kopuk olmasından ve teknolojik gelişmelerin yeterince kullanılmamasından dolayı mesleki donanım sıkıntısı yaşanmaktadır. Öğrencinin eline yağ değmeden makine mühendisi, öğrenci görmeden öğretmen mezun edilmektedir.

Boşvermişlik

- Üniversite sonrası iş bulma kaygısının yoğunluğundan dolayı eğitime olan inanç zayıflamakta ve bu durum öğrencileri boş vermişlik duygusuna itmektedir.

Gelecek Korkusu

- Üniversite mezunlarındaki işsizlik oranları, diplomalı işsizler ordusu olan öğrencileri büyük bir kaygıya ve korkuya sevk etmektedir.
- Öğrenciler, gelecekte kendilerini nasıl bir sürprizin beklediğini tahmin edememektedir. Öğrencinin 4 yıl boyunca zihnini kemiren “Mezun olduğumda ben ne olacağım?” sorusu, eğitim hayatının geneline etki eden bir korku yaşamasına sebep olmaktadır.
- Meslek kaygısı çok ciddi boyutlara ulaşmış durumdadır.

Ahlaki ve Manevi Yozlaşma

- Günümüzdeki ahlaki buhran üniversiteli gençler üzerinde çok daha derin yaralar açmaktadır. Uyuşturucu, alkol ve diğer zararlı alışkanlıklara

yaklaşma ve yakalanma zaman aralıkları, gençlere en fazla üniversite dönemlerinde etki etmektedir.

Sanal Bağımlılık

- Yeni nesil gençler “teknoloji kuşağı” denilen bir hüviyete sahiptir. Ne yazık ki bu hüviyet gençliğimizi sadece tüketici pozisyonunda sarmalamakta ve bir adım öteye geçmesine olanak sağlamamaktadır. Gençlerimiz en yetkili ağzular tarafından teknoloji üretmeye değil, üretilmiş olan teknolojik ürünleri bilinçsiz bir şekilde tüketmeye yönlendirilmektedir.

Boş Vakitlerini Değerlendirebilecek Ortamlardan Mahrum Olunması

- Özellikle küçük ölçekli şehirlerde yapılan üniversite yerleşkeleri ve eğitim anlayışı, öğrencilerin sosyal hayattan kopmasına sebebiyet vermektedir.
- Bilimsel ve zinde bir neslin yetişmesi açısından kaçınılmaz olan kütüphane, sportif faaliyetler

ve diğer sosyal imkânların yoksunluğu, üniversite öğrencilerinin gelişimini olumsuz etkilemektedir.

Apolitiklik

- Ülkemizdeki kutuplaşmanın ve ötekileştirmenin, siyasetteki kin ve nefret söylemlerinin astronomik artışı, dikkatle ve kaygıyla izlenmektedir. Yaralayan ve ayrıştıran bu dil, özellikle gençlerimiz tarafından dikkatle takip edilmekte ve yetmiş üniversiteli gençlerinin siyasetten, dolayısıyla da ülkesinin gündeminden ve dünya sorunlarından hızla uzaklaşmasına ve sorunlara duyarsızlaşmasına sebep olmaktadır.
- OHAL sürecinin olumsuz yansımaları en fazla üniversitelerde kendisini hissettirmektedir. İdari ve akademik yapıların siyasileşmesi, öğrencinin kendisini güvensiz bir ortamda hissetmesine ve etrafında gelişen bütün olaylara karşı apolitik bir yaklaşım içine girmesine sebep olmaktadır.

Reel Politiklik

- Ülkenin içinde bulunduğu kısır döngü ve sürekli değişkenlik gösteren politikalar sebebiyle düşünce ve dünya görüşü paydasında birleşmeyen, ideal ve fikre dahi ihtiyaç duymayan bir reel politik yaklaşım artmaktadır.
- İnsani ilişkilerde dahi hasbi olmak yerine hesabi davranmayı tercih eden genç bir kuşak oluşmaktadır. Günlük hayatın seyrinde menfaate, iş hayatının odak noktalarında kariyere endeksli bir insani ilişki eğilimi, son süreçte ciddi bir artış göstermektedir.
- Öğrenciler siyasi konular ve güncel meselelerle alakalı aileleri ve arkadaşları ile paylaştıkları şahsi kanaatlerini ve siyasi fikirlerini, birçok kaygı taşımaları sebebiyle üniversitede hocalarıyla ve büyükleriyle paylaşamamaktadır.
- Bilerek veya bilmeyerek oluşturulan siyasi atmosfer, öğrencinin ciddi bir yoğunlukta oluşturduğu politik kanaatlerini, aslında kendisine ait olmayan apolitik bir maskenin arkasına saklamasına mecbur etmektedir.

III. Mezuniyet Sonrası

Gençlerimiz üniversiteye yerleşme sonuçları açıklandıktan sonra aslında belli bir motivasyon ve umutla üniversitelerine gitmektedir. Ancak süreç içerisinde bir gelecek planlaması yapma hissiyatı ile ya okuduğu bölümü icra etmenin derdine düşmekte ya da konjonktürel durumlardan dolayı alternatif iş imkânlarının arayışına girmektedir. Bu minvalde üniversite sonrası en fazla karşılaşılan problemler şunlardır.

- İşsizlik,
- İş bulanların kendi mesleğini icra edememesi,
- Kendi alanlarında iş imkânı bulanların alanlarına ilişkin bilgi ve pratik eksikliği,
- İstihdamın liyakat esaslı değil siyasi yapıyor olması,
- Personel alımlarında liyakatin değil de torpilin esas alınması, iş hayatında güveni azaltmakta, liyakatli mezunlar açısından da olmadıkları gibi görünme zarureti yaşamalarına sebep olmaktadır.

- Ülkemizin nitelikli beyin göçü vermesi,
- Geç evlenme...

Üniversitelerin varlık amacı toplumsal fayda, kalkınma ve bilimsel üretilimdir. Ancak bu ulvi amaç günümüzde siyasi mülahazalara, rant girişimlerine, plansızlığa kurban verilmektedir. Bu çerçevede:

- Zaman-mekân-alan planlaması yapılmaksızın rastgele üniversite açılmaktadır.
- İşsizlik oranlarını düşük göstermek için üniversite açılmaktadır.
- Ticari kazanç amacıyla üniversite ve bölüm açılmaktadır.
- İstihdam ve ekonomik altyapı dikkate alınmadan üniversite ve bölüm açılmaktadır.
- Üniversiteler bilimsel zeminden uzak, siyasi ve ideolojik bir zemine sahiptir. Üniversiteler ideoloji üzerinden kurumsallaşmaktadır.
- Üniversiteler, başarı ölçüsü olarak niteliği değil niceliği öncelemektedir.

- Üniversiteler teknolojik ve uygulamalı eğitim altyapısına sahip değildir.
- Üniversitelerde akademik başarı ölçütlerinin ALES ve KPSS gibi genel sınav mantığına ilişkin olması, akademik seçiciliği zayıflatmaktadır.

Bunlardan dolayı yukarıda bahsi geçen öğrencilerin yaşadığı problemler baş göstermektedir.

Üniversite eğitiminin amacına uygun olarak, öğrencilerin mesleki niteliğini artırıcı ve alanında ihtisaslaştırıcı, bilimsel güncelliği yakalamış, bilimsel üretimi temin edici, ilmi ve fikri gelişimi sağlayıcı, şeffaf ve özgürlükçü olması böylelikle ülkemizin maddi ve manevi kalkınmasına aracı olması gerekmektedir.

4. Medya ve İnternet

TV, bilgisayar ve internetin genellikle önerilen amaçların dışında ve aşırı kullanılmaktadır. Yapılan araştırmalarda, televizyon izleyicilerinin çoğunluğunun televizyonu eğlence amaçlı veya boş

zaman değerlendirme etkinliği olarak kullandığı görülmektedir. TV dizi ve programları gençlerin zihnini kirletmektedir. Özellikle dizilerde sunulan lüks ve hazza dayalı yaşam standartları gençlerin geleceğe dair hayallerini ve amaçlarını yönlendirmektedir. Bunun yanında yine dizilerle verilen kültür ve değerler, gençlerin yozlaşmasına ve değerlerinden uzaklaşmasına neden olmaktadır. Çünkü dizilerde işlenen aile yapısı ve ilişkileri, toplumumuzun değerleriyle uyuşmamaktadır.

Hane halkı bilişim teknolojileri kullanım araştırmasına göre Türkiye genelinde internet erişim imkânına sahip hanelerin oranı %76,3'tür. Hanelerin %96,9'unda cep telefonu veya akıllı telefon bulunurken %22,9'unda masaüstü bilgisayar, %36,4'ünde taşınabilir bilgisayar ve %29,6'sında tablet bilgisayar vardır. Eğitim/öğretime devam eden öğrencilerde ise bilgisayar ve internet kullanım oranları oldukça yüksektir. %86,1'i bilgisayar, %93'ü de internet kullanmaktadır.

İnternet kullanım amaçları arasında sosyal medya ilk sıradadır. İnternet kullanım amaçları

dikkate alındığında internet kullanan bireylerin %82,4'ü sosyal medya üzerinde profil oluşturma, mesaj gönderme veya fotoğraf vb. içerik paylaşırken, bunu %74,5 ile paylaşım sitelerinden video izleme ve %69,5 ile online haber, gazete ya da dergi okuma etkinlikleri takip etmektedir.

Araştırmalara göre, gençlerin sosyal medya kullanım sıklıkları, süreleri ve zamanları, sosyal medya ile çok yakın bir ilişki içinde olduklarını göstermektedir. Gençlerin %86'sı sosyal medyaya günde en az bir kere, %72'si ise her gün birkaç kere bağlanmaktadır. Her üç gençten birisi sosyal medyada en az üç saat geçirmektedir. Özellikle 15-17 yaş grubu gençlerde bu oran daha da yüksektir.

Araştırmaların çarpıcı verileri arasında yer alan diğer bir bulgu ise, sosyal medyada altı saat ve üzeri vakit geçirenlerin oranıdır. Gençlerin %13'ü sosyal medyada 6 saat ve üzeri vakit geçirmektedir. Diğer yandan 15-29 yaş aralığını kapsayan aralıkta da sosyal medya ile ilgili önemli verilere ulaşılmıştır:

- Facebook hemen hemen tüm gençler tarafından kullanılmaktadır.
- Facebook'tan sonra gençlerin en sık kullandığı alanlar Youtube, Instagram gibi görsel paylaşım mecralarıdır.
- Twitter gençlerin kullandıkları sosyal medya uygulaması bakımından üçüncü sıradadır. Diğerleriyle kıyaslandığında gençlerin görsel uygulamaları daha fazla tercih ettiği gözlemlenmektedir.
- Gençlerin sosyal medyada en çok yorum yaptığı ilk üç konu ise sırasıyla günlük olay ve durumlar, müzik, film, dizi, TV yorumları ve toplumsal konu ve olaylardır.

Gençlerin yaygın teknoloji ve interneti kullanma eğilimleri göz önüne alındığında, bilişim teknolojilerinin gençlik politikaları üretilirken mutlaka dikkate alınması gerektiğini ortaya koymaktadır.

Saadet Partisi olarak medya ile ilgili görüşlerimiz, hem entelektüel ve kültürel katkı sağlaması bakımından teşvik edici hem de küresel sömürü düzeninin sorunlu, hastalıklı etkilerini engelleme bakımından koruyucu niteliktedir.

Bize göre teknoloji Allah'ın en büyük nimetlerindendir. Fakat bu nimeti doğru ve bilinçli kullanmak ancak kişiye, topluma ve insanlığa fayda sağlar. Bu bağlamda gençlerimiz üzerindeki ahlaki yozlaşmayı tetikleyen medya unsurlarının RTÜK tarafından engellenmesi gerekmektedir. Diğer yandan da yazılı ve görsel medyada yer alan bütün yayınlar Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı denetiminden geçmelidir.

Önemli bir güvenlik birimi olarak da Bakanlar Kurulu nispetinde Aileyi, Çocuğu ve Genci Koruma Üst Kurulu ve küresel ölçekte özellikle D-8 üyesi ülkeler ve duyarlı devletler ile ortak güvenlik önlemleri alınmalıdır.

Günümüzde medya bir toplum mühendisliği yaklaşımı ile bütün insanlığı felakete götürecek do-

nanımla emperyalist güçler tarafından kullanılmaktadır. Sistemsel sorunlar başlığında farklı olarak bu küresel tahakküme karşı gençlerimizin şurlu bir medya okur-yazarlığına, medya kullanımına da ihtiyaçları vardır.

5. Spor

Sporun ekonomik ve kültürel boyutları içerisinde her geçen gün giderek büyüyen bir yapısının bulunması, dünyanın değişen ekonomik ve sosyal koşulları göz önüne alınarak yeniden değerlendirilmesini zorunlu hale getirmektedir.

Genç bir nüfus yoğunluğuna sahip olan ülkemizde, kamu kuruluşlarınca yürütülen ücretsiz spor hizmetlerine yönelik talepler yüksek bir seviyededir. Kamu kuruluşlarınca yürütülen spor hizmetlerinden daha fazla kişinin faydalanabilmesi için hizmet verimliliğinin geliştirilmesi ve kaynakların etkin bir şekilde kullanılması gerekmektedir.

Ülkemizde spor yerine futbol, spor kültürü yerine de futbol kültürü hızla yaygınlaşmaktadır.

Ülkemizde Gençlik ve Spor Bakanlığı Spor Genel Müdürlüğü 2016 yılı verilerine göre 3 milyon 841 lisanslı sporcu varken futbol federasyonu verilerine göre de 500 bine yakın lisanslı futbolcu vardır. Bu durum, kültürel anlamda bir çeşitlilik ve zenginlik oluşturamadığı gibi, giderek büyük bir hızla spor yapmayı değil, sporu izlemeyi ve spordan konuşmayı seven bir topluma dönüşüme neden olmuştur. Sporun magazini, kendisinin önüne geçmiştir. Sporun medyada sunuluş biçimi gençlerde spor kültürüne dair olumlu katkılar yapmamaktadır.

Sporda şiddetin yaşandığı en büyük alan futboldur. Araştırmalara göre ülkemizdeki stadyumların %73'ünde şiddet görülmektedir. Her 10 kişiden 7'si stadyumları güvensiz bulmaktadır. Stadyumlara duyulan güvensizlik, karşılaşmaları izlemek için statlara gitmeye engel teşkil ederken her 4 kişiden 1'i şiddet sebebiyle stadyuma gitmediğini belirtmiştir. Yine her 3 kişiden 1'i güvensiz bulunduğu için ailesiyle birlikte stadyuma gidemediğini belirtmiştir. Her 10 kişiden 8'i ise stadyuma giden bir yakını için endişe duymaktadır.

Medyanın ve sahip olduğu ekonomik payın etkisiyle ÷lkemizde sporda tekel haline gelen futbolla birlikte büyüyen bir diğer alan ise bahis oyunlarıdır. Maalesef bahis oyunlarını devlet bir gelir kalemi olarak görüp kendi eliyle oynatmaktadır.

Oynanan bahisler ve bahis konusu para miktarları çok yüksek rakamlara ulaşmıştır. Bu da spora ilgi duyan birçok kişiyi, para kazanmak, heyecan yaşamak gibi sebeplerle bahis oyunlarına yöneltmiştir. Bahis oyunu oynamanın ortaöğretim hatta ilköğretim çağına kadar indiği gör÷lmektedir.

Öğrencilerin bu alışkanlığı nasıl kazandığı, en önemlisi de 18 yaşından küçük bireylere şans oyunlarının oynatılması yönetmeliklerle yasaklanmışken bahis kuponlarının nasıl yatırıldığı sorusu, uygulamadaki açıkları gündeme getirmektedir. Oyunların internet üzerinden oynanabilir olması da 18 yaşından küçükler için ayrı bir risk oluşturmaktadır.

Dünyada yılda 226 milyar 726 milyon dolarlık bahis ve sayısal oyun oynanırken ÷lkemizde şans oyunlarına yatırılan para yılda 2,5 milyar doları

bulmaktadır. Yaklaşık 75 bin adet bahis sitesi online hizmet vermektedir. Sanal ortamda oynanan bahis miktarı ise yaklaşık 90 milyar dolar düzeyinde gerçekleşmektedir.

AK Parti Hükümeti “dindar nesil yetiştirmek” için Kur’an-ı Kerim ve Siyer-i Nebi derslerini seçmeli ders haline getirmeyi yeterli görmüştür. Ancak hükümetin bir yandan Kur’an öğretmesi diğer yandan da bahis oyunlarını (sayısal loto, spor toto, iddia vb.) devlet eliyle oynatması hem ahlaki bir problemdir hem de devlet prensipleri bakımından bir çelişkidir. Bu durum “dindar” bir nesli değil iddia kuponu tutsun diye dua eden bir nesli ortaya çıkarır.

Gençleri bir yandan ulvi değerlerimizle teçhiz etmenin derdinde olunması gerekirken diğer yandan sportif faaliyetler adı altında gerçekleştirilen ifsat çalışmaları engellenmelidir. Dahası devlet ve ilgili kurumları spordan şans oyunları çerçevesinde elini çekmeli ve toplumsal bir bilinç oluşturmalıdır. Spor, kötü amaçlar için araçsallaştırılmamalıdır.

Gerçek amacına hizmet edecek şekilde spor için gerekli alt yapı hazırlıkları yapılmalıdır. Sadece inşaat sektörüne bağlı olarak devasa statlar yapmak sportif anlamda bir ilerlemeyi beraberinde getirmemektedir. Çünkü bu tarz girişimler sporu izleyen sayısını arttırırken spora ilgi duymayı ve spor yapmayı azaltarak holiganlaşmanın, tarafgirliğin, ötekileştirmenin önünü sosyal bir sorun olarak açmaktadır.

Saadet Partisi olarak spora yatırım yapılmasını ve gençlerin spora yönlendirilmesini destekliyoruz ancak spor adı altında tek taraflı ve lüzumsuz yere paraların sokağa atılmasına yani israfa karşıyız. Statlara gerek olmadığı kanaatinde değiliz ancak spor maskesiyle belirli alanlara milyonlarda dolar para akıtılmasına karşıyız. Spor dalları ve başarı düzeyleri ile ilgili bir grafik çıkarıldığı zaman para ve başarı arasında doğru bir ilişkinin kurulamadığı görülecektir.

Sporun yaygınlaşması için mevzuattan ve bürokrasiden kaynaklanan engeller kaldırılmalı, spor

alanında faaliyet gösteren başta spor kulüpleri olmak üzere kuruluşlar ve sporcular teşvik edilmelidir. Sporda kayırmacılığa yani adaletsizliğe prim verilmemelidir.

Yine spor kategorilerinde de adaletli olunmalıdır. Bazı kategoriler için dudak uçuklatan astronomik paralardan bahsedilirken benzer muamele gençlerin spor alışkanlıkları ve diğer profesyonel dallar için yapılmamaktadır.

Geleneksel sporlarımızın ihya edilmesi için de ulusal ve uluslararası organizasyonlar desteklenmelidir. Popüler yaklaşımlarla gençlerimizin karakteristik özellikleri heba edilerek özellikle okullarda toptancı bir spor anlayışına başvurulmamalı, tersine bireysel özellikler de dikkate alınarak ilgili alanlar için gençlerimiz yönlendirilmelidir. Bunun için spor hocaları ile rehberlik ve psikolojik danışmanlık birimleri koordineli olarak çalışmalıdır. Diğer yandan da psikolojik sorunları olan gençler için de spor tedavi edici bir yöntem olarak etkili bir şekilde kullanılabilmelidir.

Genç nüfusumuzun çokluğuyla spor dallarında kazandığımız uluslararası başarılar doğru orantılı değildir. Özellikle Olimpiyatlar için ülkemizde yapılması gereken gayretler sadece gençlere tevdi edilmemeli, devlet eli ile de profesyonel çözümler ve yaklaşımlar getirilmelidir.

Bu minvalde sporcuların en önemli sorunlarından biri de gelecek endişesi sorunudur. Profesyonel sporcular belirli yaş aralığında çalışmalarını icra ettikten sonra yeterli çalışma alanı bulamadıkları için körelmekte ya da profesyonel sporcuları bekleyen bu tehlike fark edilerek profesyonelleşmeye olan ilgi azalmaktadır. Çözüm olarak da sporda istihdam alanları genişletilerek alan genişlemesine imkânlar sağlanmalıdır.

Diğer yandan da engellilerin sosyal hayatın her aşamasında aktif rol almaları sağlanarak spor alanında altyapı imkânları geliştirilmeli ve engelli sporculara teşvik bilhassa desteklenmelidir. Spor sosyal meselelerimizde bir çözüm ve kaynaşma unsuru olarak sosyal barışı ve içi huzuru sağlayacak nitelikte ele alınarak geliştirilmelidir.

6. Zararlı Alışkanlıklar

I. Sigara Kullanımı

Sigara bütün toplumun bir sorunu olsa da özellikle gençlik döneminin önemli bir problemi- dir. Çünkü sigara içme yaşı ülkemizde her geçen gün aşağıya doğru düşmekte ve tüketim alışkanlıkları gençlik dönemlerinde yoğunlaşmaktadır. Bu minvalde sigarayla mücadele noktasında ele alınması gereken husus, sigaraya başlamaya neden olan etkenlerin ortadan kaldırılmasında yatmaktadır.

Yapılan araştırmalar bir gencin sigaraya başlamasındaki en önemli faktörün özgüven eksikliği ve sosyalleşme kaygısı olduğunu göstermektedir. Gençler yeteri derecede özgüvene sahip olamadıkları için kendilerini ispat etme aracı olarak sigaraya başlamaktadırlar. Aynı şekilde arkadaş ortamlarında uyum sağlama ve sosyalleşme amacıyla da sigara kullanımına başvurulmaktadır. Başka bir deyişle sigara zararı alenen bilindiği halde bireysel ve

toplumsal manevi zaaflardan dolayı araçsallaştırılmaktadır.

Bundan dolayı gençlerin özellikle rol model davranışı yansıttığı dönemlerde yüksek değerlerle teçhiz etmek, tarihi şahsiyetlerin ulvi davranışlarını, ahlaklarını ve örnek hayatlarını göstermek gençlerin kimlik ve kişilik olarak olgunlaşmasına, tarihi bir kimlik olarak yeterli özgüvene sahip olmasına ve böylece sosyalleşmesi temin edilirken zararlı alışkanlıklara başvurmadan da kendini temsil edebilmesine vesile olacaktır.

Bu anlayışla gençlik dönemlerinde verilebilecek en güzel erdemlerden birisi de “Kem alât ile ke-malâtın olmayacağı” yani kötü araçlarla iyiliğe ulaşamayacağı haznesidir.

II. Uyuşturucu Kullanımı

Türkiye Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığı İzleme Merkezinin verilerine göre, esrar dâhil herhangi bir uyuşturucu maddeyi en az bir defa

kullananlar, 15-16 yaş grubunda %1,5 olarak belirlenmiştir. Erkeklerde yaşam boyu uyuşturucu madde kullanımı %3,5 iken kadınlarda %2,6'dır.

Özellikle fiyatının ucuz olması nedeniyle sentetik uyuşturucu olan **bonzai** kullanımı ülkemizde giderek artmaktadır. Bu uyuşturucu maddenin kullanan gençler kendinden geçmiş halde yol kenarlarında bulunmaktadır. Bonzai kullanım oranı en çok 13-25 yaş aralığında görülmektedir. İlk kullanım yaşı ise 13 yaşlara kadar düşmüştür. Çocuk ve Ergen Madde Bağımlılığı Tedavi Merkezi (ÇEMATEM)'in verilerine göre, 2011 yılında bağımlılar içinde bonzai kullanan kişi oranı %15 iken 2016'da bu rakam %95'e çıkmıştır.

Araştırmalara göre, ülkemizde iki tür yaygın uyuşturucu kullanım kategorisi vardır. Birincisi, sosyo-ekonomik temelli düşük alt gelir grubu ve sorunlu aile tiplerinin içinde yer aldığı kötü koşulların etkisi ile uyuşturucuya başvuran kesim, ikincisi ise sosyal çevrenin etkisi ile haz temelli olarak uyuşturucuya yönelen kesimdir. Bu tasnife göre kullanımda amaç maksatlı uyuşturucu çeşidinde

farklılıkların oluştuğu da gözlemlenmiştir. Uyuşturucu kullanan gençler arasında yapılan araştırmalara göre, gençlerin %31'i 15 ve daha küçük, %42'si ise 15-20 yaşları arasında uyuşturucu kullanmaya başlamışlardır.

Bu verilere dayanarak gençlerin özellikle okul dönemlerinin uyuşturucuya başlamada çok önemli bir eşik olduğu görülmektedir. Bu minvalde önlemlerle ilgili olarak bu yaş aralığının denetimi önem arz etmektedir.

Ayrıca çeşitli basın-yayın organlarıyla toplumun her kesimine uyuşturucu konusunda merak uyandırmayacak ancak ciddiyetini de vurgulayacak şekilde bilgiler verilmelidir. Çünkü uyuşturucuya başlayanların yaklaşık %22'si merak yüzünden uyuşturucuya başladıklarını ifade etmişlerdir.

Hiçbir yayında, kullanılan uyuşturucu maddeler ve madde kullanım biçimleri doğrudan gösterilmemeli ve haklarında bilgi verilmemelidir. Uyuşturucu kullananların görüntülerine ve onlarla yapılan röportajlara istismar edilebileceği düşünülerek yayınlarda yer verilmemelidir.

Ailenin tek başına koruyucu olamayacağı, çocukların ve gençlerin yetişmesinde sosyal destek sistemi içerisinde yer alan bütün kurumların sorumluluğunun ortak olduğu işlenmelidir.

Madde bağımlılığı tedavisi konusundaki açıklamalarda aşırıya gidilmemeli, bağımlılık tedavisinin özel uzmanlık işi olduğu ve özel yerlerde yapılabileceği belirtilmelidir. Bazı maddelerin bağımlılık yapmayacağı şeklindeki konular dile getirilmemelidir.

Uyuşturucu kullanımının konu edildiği ya da buna ait sahnelerin yer aldığı filmlere sınırlama getirilmelidir. Gerçekleştirilecek programların planlanması ve hazırlanması sürecinde, maddenin kullanımı, bağımlılığı ve maddeyle mücadele konularında bilimsel literatüre dayalı gerçekçi ve geçerli veriler kullanılmalıdır.

Ayrıca, denetleme kurulları gençlerin erişim sağlayabileceği bu yanlış ve riskli algı ve davranışlara yol açan sosyal medya içeriklerini, dizi ve filmleri engellemeli, erişim kısıtlaması getirmeli, kültü-

rümüzden ve bizi ana değerlerimizden uzaklaştıracak tüm medya araçlarına yaptırım uygulayarak önüne geçmelidir.

III. Alkol Kullanımı

Tüketiciler Birliğinin yaptığı araştırma, Türkiye’de içki tüketiminin 11 yaşına kadar düştüğünü ortaya koymaktadır. Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumunun yıllara göre alkol tüketim raporlarına göre 2003 yılında 505 milyon litre alkollü içki satılırken 2010 yılına kadar geçen 7 yıl içinde bu rakam 1 milyar 902 milyon litreye ulaşmıştır. 2015 yılında ise alkollü içki tüketimi 1 milyar 41 milyon litre seviyesinde gerçekleşmiştir.

Dünya Sağlık Örgütünün (DSÖ) arasında Türkiye’nin de olduğu 30 ülke içerisinde yaptığı araştırmada cinayetlerin %85’i, istismarların %50’si, şiddetin %50’si, trafik kazalarının, %60’ı ve kadına şiddetin %70’inin alkol kullanımından dolayı olduğu görülmektedir. Dünyada alkol kullanan 2

milyar kişinin 76 milyon kadarı alkol bağımlısıyken yılda 1 milyon 800 bin kişi bu nedenle hayatını kaybetmektedir.

Ülkemizde, anayasal bir zorunluluk olan “gençlerin beden ve ruh sağlığı için alkol düşkünlüğünden koruma” ilkesi düzenlenmelidir. “Düşkünlük” eyleme karışan kişilerin sorunlarının kaynağına ilişkin değildir. Devletin görevi, sorunlar kronik hale geldikten sonra devreye girmek değil sorunların kaynağını ortadan kaldırmak ve sorunlara giden yolları kapatmaktır. Gençlerle ilgili olan anayasa maddesi tekrar düzenlenmelidir.

Alkole ulaşım kolay olmamalı, alkol satışlarının kontrolü sıkı olmalı, alkol satışları ile alakalı kanuni tedbirler caydırıcı olmalı ve okul çevrelerinde alkol satışları engellenmelidir.

Alkole ilgili olarak aile eğitimine de önem verilmelidir. Okullarda öğretmen ve yöneticiler bu konuda velilerle ve güvenlik birimleriyle işbirliği içinde olmalıdır.

7. Suç

Araştırmalara göre, gençleri suça yönelten birçok etken bulunmaktadır. Bunların en başında yoksulluk, kötü sağlık koşulları, düşük eğitim seviyesi, aile içi şiddet, işsizlik, madde bağımlılığı örneklemi temelli sosyo-ekonomik durum ve toplumsal huzursuzluklar, dizi, film ve bilgisayar oyunlarında yer alan şiddet içerikli sahneler ve siyasi kutuplaşmalar gelmektedir. Suç eğilimi ve suça sürüklenme ise en fazla sokak çocuklarında görülmektedir.

Güvenlik birimlerine suç sebebi ile gelen veya getirilen genç sayısı 300 bin civarındadır. Gençlerin %57,4'ü 15-17, %23,4'ü 12-14, %18,9'u ise 11 yaş ve altı grubunda olduğu görülmektedir. Bu gençlerin 118 bin 245'i ise kanunda suç sayılan bir fiili işlediği gerekçesi ile güvenlik birimlerince işleme tabi tutulmuştur.

Suç oranlarını düşürmek için öncelikli tedbirlerin başında aile düzeni, ekonomik ve sosyal refah, medya organlarının denetimi, arkadaş ortam-

larının sıhhati, her türlü kademede değerler ve ahlak eğitimi gibi konular gelmektedir. Bu konuların ortak zemininde ise siyaset ve toplumsal mukavemet yatmaktadır.

Siyaset alanında doğru politikalar üretmek sureti ile gençlerin suç işleme ihtimalleri en aza indirilebilir, toplumsal mukavemet ile de gençlerin aidiyet ve kimlikleri toplumsal şuur bağlamında geliştirilerek suça olan yatkınlıkları kırılabilir. Bu noktada devletin en üst kademelerinden siyasal partilere, sivil toplum kuruluşlarında ailelere, öğretmenlerden ailedeki yetkin bireylere kadar herkese önemli görevler düşmektedir.

İnsanı özde kötü olarak tanımlayan Batı medeniyetinin argümanlarına karşı insanı eşref-i mahlûkat olarak gören kadim medeniyetimizin değerleri gençlerimize teçhiz edilerek düşünme melekelerini ve manevi potansiyellerini kullanmak için imkânlar oluşturulmalıdır.

8. Aile

Aile, toplumla beraber hem kimliğimizin hem de küresel anlamda medeniyet iddiamızın temel yapı taşıdır. Aile; bireyin, toplumun, devletin ve medeniyetlerin inşa süreçlerinin özünü ve hareket noktasını oluşturur. Bundan dolayıdır ki aile yapısı insanlık tarihi boyunca farklı formlarda bulunsa da önemini hiçbir zaman yitirmemiştir.

İçinde yaşadığımız zaman diliminde, aile mefhumu en badireli dönemlerinden birini yaşamaktadır. Küresel ahlaksızlık eğilimleri ve tekebbür, ekonomik ve sosyal yapının bozulması, göç ve çarpık kentleşme, çalışma hayatının zorlukları, medya üzerinden yapılan algı ifsadı, yasal düzenlemelerin eksiklikleri vs. gibi baskın unsurlar aileleri, özellikle de gençleri olumsuz etkilemektedir.

Araştırmalara göre modern yaşamın dayatmalarına bağlı olarak ortalama evlilik yaşı genç kızlarda 25, genç erkeklerde ise 30 yaşlarına yükselmiştir. Ülkemizde son 10 yılda 6 milyon 90 bin 212 çift evlenmiş, 1 milyon 151 bin 591 çift de boşanmıştır.

Günümüz aile yapısında yaşanan bozulmanın en önemli nedenlerinden birisi de bireylerin yaşam anlayışlarındaki değişim ve aile kurumundan beklentilerin önemli ölçüde değişikliğe uğramasıdır. Bu, bir nevi modernitenin dayattığı bir ilişki biçimi olarak karşımıza çıkmaktadır. Bireyler, modernitenin getirdiği yaşam anlayışını benimserken aslında kendinden başkasını önemsemeyen, kimse için fedakârlık yapmayan ve özgür yaşam sloganını kendilerine şiar edinen kişilere dönüşmüşlerdir. Bu, bireyler için “eş”, ”anne”, ”baba” yani “aile” olmanın anlamını yitirmesine neden olmaktadır.

Sağlıklı aile yapısını etkileyen en temel problemlerden bir diğeri de işsizliktir. İşsizlik daha da önemlisi genç işsizlik oranının yüksek olduğu ülkemizde bu sebep temelli evlenememe, aile içi şiddet, boşanma, psikolojik bunalımlar gibi durumların sıklıkla görülmesine sebebiyet vermiştir.

Diğer yandan ise necip milletimizin ve özellikle de gençliğimizin öz benliğinin oluşmasında en önemli etkilerden birine sahip olan “aile” her türlü ahlaki yozlaşmayı önleyen temel bir kurum,

ulvi bir kaledir. Bu çerçevede ilkokuldan itibaren “Aile ve Değerler Eğitimi” zorunlu ders kategorisinde okutulmalıdır.

Devlet, birinci dereceden gence ve aileye zeval getirebilecek ahlakı tahrip edici unsurların önüne geçmek için “Çocuğu, Genci ve Aileyi Koruma Yüksek Kurulu” gibi üst kurullar oluşturması gerekmektedir.

Hükümetin Avrupa Birliğı normları gibi aile yapısını bozan ve gençlerin genel ahlaki düzeyini düşüren politikalardan vazgeçmesi gerekmektedir.

Ailedeki ahlaki yozlaşmayı tetikleyen medya unsurlarının RTÜK tarafından düzenlenmesi gerekmektedir. Yazılı ve görsel medyada yer alan bütün yayınların Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı denetiminden geçmesi gerekmektedir. Her türlü müstehcen neşriyat ve yayınların durdurulması ve izinlerinin iptal edilmesi gerekmektedir.

Ekonomik gerekçelerden dolayı evlenemeyen gençlere de faizsiz kredi imkânları sağlanmalıdır. Özellikle üniversite sonrası kredi borcu olanların

işe başlama ve geçinme kriterleri temel alınarak ödemeler faizsiz olarak tehir edilmelidir.

9. Siyaset ve Sosyal Katılım

Gençliğin siyasete katılma durumu, genç nüfusun ağırlıkta olduğu ülkemizde önemli bir noktada durmaktadır.

Ülkemizde 15 ile 34 yaşları arasında gençler üzerinde yapılan araştırmalara göre, gençlerinin %24'ü siyasete çok ilgi duyduğunu aktarırken %38'i orta ölçekte ilgi duyduğunu, %28'i uzaktan ilgi duyduğunu ve %10'u da hiç ilgilenmediğini belirtmiştir. Bu veriler ışığında gençler her ne kadar siyasete ilgi duyduğunu belirtse de gençlerin %78,2'si siyasete katılımı oy verme olarak algılamakta, yaklaşık %60'ı seçimlerde bir siyasi partiye oy vermekte ve %3,9'u siyasette aktif konumdadır.

Gençler siyasi görüşlerini sosyal medya üzerinden paylaşmaktan çekinmekte ve sosyal medya-

daki siyasi paylaşımların kariyerlerini olumsuz etkileyebileceği veya aleyhlerinde yasal işlemlerin getireceğini düşünmektedir.

Gençlerin %14'ü hayatlarında en az 1 kez siyasi bir mitinge, %15'i de herhangi bir protesto gösterisine katılmışlardır.

Gençlerin %78'i fikirlerinin siyasiler tarafından dikkate alınmadığını belirtirken %63'ü siyasilerin gençleri kontrol altına almak istediğini, %43'ü de gerçekten siyasilerin gençlerin geleceğini düşündüğünü ifade etmektedir. Bu minvalde gençler siyaset kurumuna güvenmemekte, bir siyasi partiye üye olmamakta ve siyasi faaliyetlere katılmaktadırlar.

Gençler, siyasi görüş ve tercihlerinde en çok aile çevresi, kitle iletişim araçları ve arkadaş çevresinden etkilenmektedirler.

Gençlerin %92,3'lük büyük bir bölümü herhangi bir STK'ya üye değildir. Gençlerin eğitim se-

viyesi ve kalitesi artıkça STK üyeliği de artmaktadır. Ancak gençlerin önemli bir kısmı, STK'ları bir statü aracı olarak görmektedirler.

Bu verilere dayanarak gençler siyasi konularda aktif görev alamamakta, düşüncelerini ifade etmekte zorlanmaktadır. Gençlerin siyaset ile ilgilerinin ve siyasete katılımlarının sınırlı olmasının en temel nedenlerinden biri gençlerin “siyaset” algısı ile ilgilidir. Gençler, siyaset ile günlük hayatlarındaki pratikleri birbirleri ile ilişkilendirememektedir.

Bugüne kadar gençliğin siyasi katılımı üzerine yapılan çalışmalar, gençliğin aktif siyasete katılımları yönünde olmuştur. Bu bağlamda gençlerin sadece oy kullanması ve siyasi partilerin gençlik kollarına katılması, katılımın ölçüsü olarak kullanılmıştır. Ne var ki, gençlik politikaları yapımında gençlerin katılımını sağlamaktan kasıt, gençlerin siyasi olarak aktif olmaları anlamına gelmemektedir. Yani, gençlerin kendilerini ve geleceklerini ilgilendiren konulara dair fikir belirtmeleri ve süreç-

lere dâhil olmaları katılımın göstergesidir. Dolayısıyla gençlerin mevcut düzenin idaresi ve yönlendirilmesine katılımların sağlanması, gençlik hakkında alınan kararların kalıcılığı ve etkinliği açısından son derece önemlidir.

Ancak bu istatistikler ve veriler ışığında ülkemizdeki gerçek sorunun gençleri bu eğilimlere iten sebeplerin tespitinden geçtiğini vurgulamak gerekmektedir. Maalesef ülkemizdeki siyasetçilerin üslupları, kamplaşma söylemleri, çözüme kavuşturulamayan işsizlik ve istihdam meseleleri, gençlerin sorunlarına ve geleceğine ilişkin gerçekçi adımların atılmayışı, siyasetin yalanla özdeşleştirilmesi gibi siyasetin merkezindeki kişileri doğrudan ilgilendiren sorunlar yatmaktadır.

Diğer yandan da devleti yöneten kişilerin kendilerine yandaş grupları ve kuruluşları liyakat ve ehliyet ölçüsü olmadan devletin çeşitli kademelerinde görevlendirmeleri gençlerin gelecek ve siyaset algılarını derinden etkilemektedir. Emegın ve niteliğın hasbılığın siyaset alanındaki ahlaki zaafıtan

dolayı yerini çıkarıcılığa ve karşılıklı menfaate itmiştir. Ülkemizde yaşanan 15 Temmuz Darbe Girişimi, Hükümet-STK veya cemaat ilişkisi bağlamında gençleri daha da tedirgin etmiş, herhangi bir STK'ya olan mensubiyeti ve bir siyasi partiye olan eğilimi köreltmıştır.

Son dönemlerde gençlerin bir siyasi kuruluşa veya STK'ya olan güveninin azalma görülmektedir. Bu meselenin çözümündeki en önemli paydaşın hükümettir. Yetkililer bu noktada adalete, ehliyete, istişareye ve niteliğe her zamankinden çok daha fazla hassasiyet göstermelidirler.

10. Gelecek Beklentisi

Gençlerin yaşam kalitesini belirleyen en önemli unsurlardan birisi de geleceğe dair beklentileridir. Gençlik üzerine yapılan araştırmalarda gençler, ağırlıklı olarak geleceğe umutla bakmaktadır. Yaşam standartlarıyla paralel olarak kaygıları, endişeleri ve korkuları ağır basmaktadır.

Araştırmalar 18-27 yaş aralığındaki gençlerin %39,5'inin arkadaş ortamında gelecekleri hakkında konuştuklarını hatta üniversite mezunlarının en çok gelecekleri üzerinde konuştuğunu göstermektedir. Geleceğe yönelik beklentilerin başında ise “mutlu aile hayatı”, “saygın bir iş”, “mesleki kariyer” ve “zengin olma” gelmektedir.

Gençlerin %48,6'sı bireysel gelecekleri konusunda kaygılıdır. %58'i ise Türkiye'nin geleceğine güven duymamaktadır. %81'i işsizlikle mücadele- nin devletin ödevi olduğunu düşünmektedir.

Ülkemizde 15 yıldan beri iktidarda bulunan AK Parti hükümetleri, süreç içerisinde gençlerin gelecek beklentilerini de şekillendirmiştir. 2002 yılından günümüze yaşanan siyasi mülahazalar, siyasal tavırlar ve hükümet politikaları yeni bir gençlik profili, yeni bir jenerasyon ortaya çıkarmıştır.

Bu süreçlerde örneğin gençler üzerindeki etkisi bakımında en önemli kurumlardan biri olan Milli Eğitim, büyük başarısızlıklarla doludur. Değişen Milli Eğitim bakanları, eğitim sistemleri, sı-

nav yöntemleri vs. gençleri daha ilkokul sıralarından itibaren geleceğe dair olumsuz beklentilere itmektedir.

Eğitimde “milliliği”, kaliteyi ve istikrarı yakalayamamış bir iktidar, hiçbir genci geleceğe umutla taşıyamaz.

Diğer yandan ortaöğretimden yükseköğretime geçişteki sorunlar ve üniversite sonrası işsizlik potansiyeli, aile yapılarındaki yozlaşmalar, ahlaki ve manevi tahribat gençlerde umudun yerine korkuyu hâkim kılmaktadır.

Özünde var olan cevher ortaya çıkarılarak gençlerimiz idealist bir kimliğe kavuşturulmalı ve “Yeni Bir Dünya” kurma ufkuna, ferasetine ve dirayetine sahip yöneticiler eliyle doğru hedeflere yönlendirilmelidir.

SONUÇ

Gençlik bir milletin geleceğidir. Gençliğin ahlaklı, maneviyatçı, bilgili ve sağlıklı yetişmesi ve hayata hazırlanması için bütün kurum ve kuruluşlar hizmet vermelidir. Sadece bir bakanlığa gençlik ismini verip bütün meseleleri bir bakanlık üzerinden halletmeye çalışmak gençliğimizin ve geleceğimizin ufkunu, umudunu daraltmaktadır. Diğer yandan gençliğin milli ve manevi değerlere bağlı olarak yetiştirilmesinde vakıf ve sivil toplum kuruluşlarına da aktif rol düşmektedir.

Çağımızın en önemli tehlikesi olan kapitalist ve haz temelli yaşam tarzları en fazla gençlerimizi etkilemektedir. Bundan dolayı eğitim sistemimizle, medyamızla, siyasi anlayışımızla adaleti önceleyen, zulme rıza göstermeyen, kin ve nefret barındırmayan, merhamet sahibi, hakkı üstün tutan, haksızlığa karşı dik duran, tefekkür ehli, ahlaki olgunluğa erişmiş, bir duruş sahibi gençleri yetiştirmek temel vazifemiz olmalıdır.

Bu çalışmada ele alınan konular gençleri ilgilendirdiği kadar bütün toplumumuzu ilgilendirmektedir. Aile hayatından okul hayatına, iş hayatından sosyal yaşama her kademedeki insanımıza geleceğimiz açısından ayrı ayrı görev ve sorumluluklar düşmektedir. Ancak ülkemizin idarecilerine çok daha büyük bir pay düşmektedir. İdarecilerimiz insanlığın saadeti, toplumun huzur ve refahı, medeniyet değerlerimizin yeniden ihyası için maddi kalkınmayı, manevi kalkınma ile beraber yürütmeli ve bu süreç içerisinde toplumun bütün katmanlarından özellikle de gençliğin dinamizminden istifade etmelidir.

Unutulmamalıdır ki, bir milletin asıl gücü -ne tankı, ne topu, ne de tüfeğidir- imanıdır, inançlı evlatlarıdır.

